

Sanayide çarkların dönüşü hızlandı

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** 8 ay aradan sonra eşik değeri 50'nin üstüne çıktı. Ocak ayında 49.2 olarak gerçekleşen manşet PMI, şubat'ta 50.2'ye yükseldi. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet

Şimşek, PMI'nın 8 ay sonra 50'nin üzerinde gerçekleşerek imalat **sanayisinde** büyümeye işaret ettiğini vurgulayarak, "İki aydır artan PMI, **sanayi** üretiminde yıla iyi bir başlangıç yaptığımızı gösteriyor. Avrupa Birliği'ndeki toparlanmayla imalat **sanayi** daha da güçlenecektir" dedi.

OMER FARUK BİNGÖL EKOTREND

ofbingol81@gmail.com

Bu altın fiyatları bu saatten sonra!..

Konut gibi kira getirisi yoktur, hisse gibi temettüsü de... Ya da mevduat gibi aylık sabit getirisi... Sadece fiyat artışı ile getiri vadeder, bazen bekletir, bazen düşer, bazen üzer, sabır gerektirir. Ama uzun vadede ve günün birinde arayı kapatır. "Tuttuğün altın olsun" diye dualara mazhar olan başka bir yatırım enstrümanı var mı?

Evet... Her hafta bu köşede "10 bin TL geçen hafta ne oldu?" başlığıyla dört enstrümandaki getirileri paylaşıyoruz. Bu hafta listenin zirvesine uzun bir aranın ardından altın çıktı. Altın fiyatlarında geçen hafta yaşanan yükseliş yüzde 4,16 olarak gerçekleşti. Böylece altın diğer bütün yatırım enstrümanlarına da fark attı.

ABD VERİLERİNE DİKKAT

Bir de her hafta, ekonomik takvimde neler yaşandı ve neler yaşanacak, buna dair bazı verileri paylaşıyoruz. Orada dikkat ederseniz Türkiye'deki ekonomik verilerle birlikte ağırlıklı olarak ABD'de açıklanan veriler de var. Neden? Çünkü ABD verisi demek; doların seyri demek, ABD Merkez Bankasının (FED) para politikası demek ve ons altının seyri demek... Tabloya bakın; ABD'de geçen hafta açıklanan verilerin tamamında bir soğuma söz konusu. Dayanıklı mal siparişleri azalıyor, kişisel tüketim geriliyor, imalat **sanayinin** de çarkları yavaşlıyor.

Özellikle cuma günü Türkiye piyasaları kapandıktan sonra gelen imalat verisi ters köşe yaptı. Ocak ayında 49,1 olan İmalat **Sanayi** Satınalma Yöneticileri Endeksinin (PMI), şubatta 49,5'e yükselmesi bekleniyordu. Açıklanan veri 47,8 olarak gerçekleşti. Bu veri, imalatın daralmanın hızlandığına işaret etti. 16 aydır kritik 50 seviyesinin altında kalan İmalat PMI, son 20 yılın da en uzun süreli düşüş serisini sergiledi.

FED NE YAPACAK?

Bütün bu işaretler artık FED'in o beklenen faiz indirimi sürecini erkene çekebileceği yönünde öngörülerini destekleyince, cuma günü ABD tahvillerine de hızlı alımlar geldi. 10 yıllık tahvil faizi yüzde 4,25'ten yüzde 4,18'e kadar geriledi. Dolar endeksi 103,89'a kadar çekildi. Bu etkiyle birlikte en son 28 Aralık'ta 2.088 dolara gören ons altın, cuma akşamı tekrar bu seviyeye test etti. Serbest piyasada gram altın da 2.100 TL'yi aşarak rekor kırdı.

'İSTİHDAM' HAFTASI

Şimdi gelelim "bundan sonra ne olacak" sorusunun cevabına... Burada da hemen tabloya bakıyoruz, gelecek hafta bizi neler bekliyor? Üç kritik ABD verisi daha var. Rakamlarla konuyu uzatmak istemiyorum; salı günü İSM Hizmet **PMI endeksi**, çarşamba günü özel sektör istihdamı ve cuma günü tarım dışı istihdam verisi beklentilerin altında kalırsa; o zaman ons altında da 4 Aralık'ta görülen

10.000 TL GEÇEN HAFTA NE OLDU?

ALTIN (Gram)	10.416 TL
DOLAR	10.106 TL
MEVDUAT	10.091 TL
BORSA (BIST 100)	9.705 TL

Not: 23.02.2024 / 01.03.2024

PIYASALARDA GEÇEN HAFTA NE OLDU?

- Türkiye ekonomisi 2023'te yüzde 4,5; son çeyrekte yüzde 4,0 büyüdü.
- Dış Ticaret Açığı ocakta %56,4 azalarak 6 milyar 227 milyon dolar oldu.
- **50** İmalat PMI, şubatta 50,2'ye yükseldi ve iyileşmeye işaret etti.
- ABD'de Dayanıklı Mal Siparişleri ocak ayında %6,1 gerileme kaydetti.
- ABD'de Çekirdek Kişisel Tüketim Harcamaları yılbaşta %2,8'e geriledi.
- ABD'de İSM İmalat Endeksi, 49,1'den 47,8'e gerileyerek ciddi daraldı.

PIYASALARDA GELECEK HAFTA NE OLACAK?

4 Mart Pazartesi

- Türkiye Şubat TÜFE

5 Mart Salı

- Reel Efektif Döviz Kuru
- ABD İSM Hizmet Endeksi

6 Mart Çarşamba

- ABD Özel Sektör İstihdam
- FED Başkanı'nın Sunumu

7 Mart Perşembe

- ECB Faiz Kararı

8 Mart Cuma

- Fitch Not Değerlendirmesi
- ABD Tarım Dış İstihdam

2.135 dolara doğru bir hareketlilik söz konusu olabilir. Bu da gram altında (serbest piyasada) 2.150 TL'ye ivmelenme isteğini destekleyebilir.

SÜRPRİZLERE DİKKAT

Bundan sonra altın fiyatlarının da kalıcı bir düşüş beklemeyle birlikte, şayet yaşanırsa böyle bir genilemenin de "fırsat" yönünde değerlendirilmesi, şu anda daha doğru bir strateji gibi gözüküyor.

Bir uyarı yapacağım, ABD'de istihdam verileri daha yavaş soğuma gösterebiliyor ya da beklentinin aksine gelebiliyor. Mesela ocak ayında 187 bin artış beklenen istihdam, 353 bin kişi yükselmişti. Altın için gelecek hafta da böyle kötü sürprizler yaşanabilir. Bu da ons tarafında tekrar aşağı bir tur anlamına gelebilir. Orada da 2.060-2.040 dolar destek bölgesinin korunması önem kazanacak.

POWELL'İN MESAJLARI

Her ihtimale değindikten sonra son olarak... Haftaya FED Başkanı Powell, Kongre'de sunum yapacak. Orada, son açıklanan ABD verilerine yaklaşımı takip edilecek. FED'in ilk faiz kararı 20 Mart'ta gelecek, şu anda o tarihte bir indirim beklenmiyor. Ondan sonraki karar ise 1 Mayıs'ta... Faiz indirimi o tarihte başlar mı? Bu sorunun cevabı aranacak.

Ben yine de ons altının tam anlamıyla rahatlaması için ABD 10 yıllık tahvil faizlerinin 3,80'nin altına düşmesini ve dolar endeksinin (DXY) 103,50 altında konumlanmasını öneririm.

'Türkiye İmalat PMI endeksinin 50'nin üstünde olması sevindirici'

İOSB ziyaretinde konuşan Bakan Bolat, "Türkiye İmalat PMI 8 ay boyunca 50'nin altındaydı. Şubatta 50.2 oldu. Bunun anlamı pozitifdir arkadaşlar. 50 üstü olumluya geçti demektir. Firmalar demek ki siparişler alıyor. PMI endeksinin yükselmesi sevindirici" dedi.

İSTANBUL, AA

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Avrupa Birliği ve ABD'ye yönelik ihracatta çevre dostu üretimin çok büyük önem taşıdığını belirterek, "Hükümet olarak yenilenebilir enerji üretim kooperatiflerinin kurulmasını destekliyoruz." dedi.

Bolat, İktisadi Organize Sanayi Bölgesi (İOSB) Kooperatif Başkanları ve İş Adamları Buluşması'nda yaptığı konuşmada, iş dünyası temsilcileriyle istişareye önem verdiklerini ifade ederek, bakanlık görevine getirilmesinden bu yana sektörel meslek kuruluşları, odalar, esnaf kooperatifleri ve sivil toplum kuruluşları olmak üzere yaklaşık 9 ayda bine yakın istişare toplantısı yaptıklarını söyledi.

Organize sanayi bölgelerinin düzenli bir sanayinin oluşturulması, şehirlerin bir plan dahilinde geliştirilmesine destek olunması, üretimde verimlilik ve kar artışı sağlanması, az gelişmiş bölgelerde üretimin yaygınlaştırılması, nitelikli bir altyapı oluşturularak çevre kirliliğinin önüne geçilmesi gibi konularda büyük katkılar sağladığını belirten Bolat, Türkiye'de de organize sanayi bölgelerinin bu maksatların hasil olmasında son derece önemli rol oynadığını vurguladı.

Bolat, organize sanayi bölgeleri arasında en önemlilerinden olan İOSB'nin 24 bin 864 aktif firmasıyla yıllık ortalama 5-6 milyar dolarlık bir katma değer ürettiğini belirterek, bu yönüyle, Türkiye'nin her şehrine ve dünya çapında neredeyse her ülkeye üretim gücü ile ulaşan önemli

bir ekonomik güç merkezi olduğunu ifade etti.

İOSB'nin 32 bin aktif işletmenin faaliyetlerine ev sahipliği yaptığını, 380 bin kişiye istihdam sağladığını aktaran Bolat, İOSB ve içinde faaliyet gösteren 37 kooperatifle Türkiye'nin en büyük organize bölgesi olduğunu belirtti.

'İOSB'nin yenilenebilir enerji alanını dikkate almalarını tavsiye ediyoruz'

Ömer Bolat, son 21 yılda organize sanayi bölge sayısının 190'dan 355'e çıktığını, teknopark sayısının da 5'ten 96'yı aştığını ve hiç olmayan AR-GE ve teknoloji merkezlerinde de 1600'e ulaştığını kaydetti.

Ticaret Bakanlığı olarak Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı (KOOP-DES) ile

kooperatiflerin yanında olduklarını ifade eden Bolat, esnaf ve şirketlere özel destekleme programının da olduğunu söyledi.

Bolat, iki gün önce, esnaf ve sanatkarların Bakanlığa bağlı kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığıyla Halkbank'tan kullandığı genel işletme kredilerinde şahıs üst limitinin 650 bin liradan 750 bin liraya yükseltildiğini hatırlatarak, makul maliyetlerle gerçekleştirilecek bu destek paketinin dünden itibaren kullanıma açıldığını kaydetti.

Esnaf ve kooperatiflere son 21 yılda yaptıkları destekleri anlatan Bolat, Türk Eximbank ile ihracatçıları desteklediklerini ve geçen yıldan bu yana Türk Eximbank'ın sermayesini 3 kez artırdıklarını belirtti.

Bir yandan üretip, bir yandan tüketirken, ortaya çıkan önemli hususlardan birisinin

de çevrenin korunması ve yeşil dönüşüm olduğuna dikkati çeken Bolat, şöyle devam etti:

"Bu anlamda, Avrupa Birliği ve ABD'ye yönelik ihracatta çevre dostu üretim çok büyük önem taşıyor. Hükümet olarak yenilenebilir enerji üretim kooperatiflerinin kurulmasını da destekliyoruz. Mesela, Kayseri'de Cumhurbaşkanımızın açtığı böyle bir kooperatif vardı. İOSB ve ona bağlı 37 kooperatifin de bu alanı ciddiyle dikkate almalarını tavsiye ediyoruz. Yenilenebilir enerji kooperatifleri hem üyelerine enerji maliyetlerini düşürme noktasında hem de gelir elde etme noktasında çok ciddi bir başarı sağlayacaktır. Ayrıca, karbon salınımını da engelleyecektir."

'İthalatımızda aldığımız tedbirlerle ciddi bir azalış trendi var'

Ticaret Bakanı Bolat, İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI'nın şubatta 50,2'ye yükseldiğini hatırlatarak, "Türkiye İmalat PMI 8 ay boyunca 50'nin altındaydı. Bunun anlamı pozitifdir arkadaşlar. 50 üstü olumluya geçti demektir. Firmalar üretim noktasında demek ki siparişler alıyor. PMI endeksinin yükselmesi sevindirici." dedi.

Dün açıklanan büyüme performansıyla Türkiye'nin 37 üyeli OECD ülkeleri arasında ikinci sırada yer aldığına dikkati çeken Bolat, geçen yıl Türkiye ekonomisinde ilk defa 1 trilyon dolar eşliğinin aşıldığını, gayrisafi yurt içi hasılanın (GSYH) tarihte ilk kez 1,1 trilyon dolar seviyesine ulaştığını aktardı.

Böylece kişi başına milli gelirin yüzde 23 artışla 13 bin

110 dolara yükseldiğini vurgulayan Bolat, şunları kaydetti:

"Büyümede imalatın, sanayinin ve yatırımların payı önemli. Sevindirici olan bir husus da bu büyümede imalatın, üretimin, yatırımların ve ihracatın payının yüksek olmasıdır. İhracatta da Allah'a şükür iyi gidiyoruz. Geçen yıl dünya ticareti gerileme kaydetti. Dünya ekonomik büyümesi durgunluk gösterdi ama Türkiye ekonomisi yüzde 4,5 büyüdü. Türkiye'nin ihracatı geçen yıl artış gösterdi ve 255,8 milyar dolarla Cumhuriyet tarihinin mal ihracat rekorunu kırdık, 100 milyar dolarla da Cumhuriyet tarihimizin hizmetler ihracat rekorunu kırdık. Bu yıl hedefimiz sizlerle beraber 265 milyar dolar mal ihracatı ve 100 milyar dolar hizmet ihracatı rekorunu kırmak.

Güzel bir gelişme de ithalatımızda aldığımız tedbirlerle ciddi bir azalış trendi var. Yarın sabah erkenden Adıyaman'a gidiyoruz. Adıyaman'da şubat ayının ihracat, ithalat, dış ticaret açığı ve ihracatı ithalatı karşılama oranları gibi önemli göstergeleri orada halkımızla, kamuoyuyla ve Adıyamanlılarla paylaşacağız. Oradan da size inşallah müjdeli haberler açıklayacağız. İnşallah bu olumlu gelişmeler ve iyimser beklentileri koruduğumuz takdirde, 2024 yılında da ekonomimizde halkımız için olumlu bilgiler vereceğiz."

Bütün bu olumlu tablonun istihdam verilerine de yansıtıldığı belirten Bolat, ekonomi yönetimi olarak iş dünyasının yanında olmaya devam edeceklerini sözlerine ekledi.